

සැකසුම: ඩී. වයි. ජී. රත්නසේකර, ජ්‍යෙෂ්ඨ කටිකාචාර්ය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2014 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2014

ගිණුම්කරණය II
Accounting II

33 S I

පැය 3
3 hours

උපදෙස් :

- * පළමුවන හා දෙවන ප්‍රශ්න ඇතුළුව ප්‍රශ්න හයකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- * සෑම ප්‍රශ්නයකට ම පිළිතුරු ලිවීම අලුත් කඩදාසියකින් ආරම්භ කරන්න.
- * අදාළ පෙරවැඩ පිළිතුරු පත්‍රය සමඟ අමුණන්න

01. සීමාසහිත අනුරුද්ධ සමාගමේ ගිණුම් පොත්වලින් 2014 මාර්තු 31 දිනට පහත සඳහන් ශේෂ ලැයිස්තුව උපුටාගෙන ඇත.

	රු.'000'
2013.04.01 තොගය _____	2 000
ගැණුම් _____	25 000
විකුණුම් _____	32 440
වෙනත් ආදායම් _____	1 360
බෙදාහැරීමේ වියදම් _____	3 120
පරිපාලන වියදම් _____	3 100
මූල්‍ය වියදම් _____	204
ගෙවූ ලාභාංශ _____	200
වෙනත් වියදම් _____	900
දේපල පිරිසත හා උපකරණ _____	10 000
ණයගැතියෝ _____	300
ණයහිමියෝ _____	200
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය (2013.04.01) _____	8 000
පොදු සංචිත (2013.04.01) _____	2 000
රඳවාගත් ලාභ _____	880
10% බැංකු ණය (2012.04.01 ගත්) _____	840
ආදායම් බදු වෙන් කිරීම 2012/2013 _____	400
බැංකු හා මුදල් _____	1 627
ගෙවූ කල් බදු _____	260

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු සපයා ඇත.

- I 2013 මාර්තු 31 දිනට තොගයෙහි පිරිවැය 3 000 000 කි.
- II පිරිවැය රු. 160 000 ක් වූ විකුණුම් මිල රු. 200 000 ක් වූ භාණ්ඩ තොගයක් ගනුදෙනුකරුවන් විසින් ආපසු එවා ඇතත් එම ආපසු එවීම පොත්වල වාර්තා කර නැත. එහෙත් මෙය ඉහත තොගය තුළට නිවැරදිව ඇතුළත් කර ඇත.
- III ඉහත තොගය තුළ රු. 150 000 ක් පිරිවැය වූ කල් ඉකුත් වූ තොග ඇතුළත්ව ඇත. මේවා රු. 45 000 කට විකිණිය හැකි අතර එසේ විකිණීම සඳහා රු. 8 000 ක වියදමක් දැරිය යුතුය.
- IV දේපල පිරිසත හා උපකරණ ලෙස දැක්වුණේ 2013.04.01 දිනට ශේෂයන්ය. එහි විශ්ලේෂණය පහත පරිදි වේ.

	පිරිවැය	ස.කෂය	ශුද්ධ අගය
ඉඩම්	3 000	-	3 000
ගොඩනැගිලි	4 000	800	3 200
ලී බඩු හා උපකරණ	1 500	300	1 200
මෝටර් රථ	3 200	600	2 600
	<u>11 700</u>	<u>1 700</u>	<u>10 000</u>

V රු. 20 000 ක් පිරිවැය වූ 2010/04/01 දින ලබාගත් ලී බඩු තොගයක් 2013.04.01 දින සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී ඇත. ඒ සඳහා රක්ෂණ ආවරණයක් ලබාගෙන ඇති අතර අලාභයෙන් 50% ක් ගෙවීමට රක්ෂණ සමාගම එකඟ වී ඇත. මේ පිළිබඳව ගිණුම් වල සටහන් කර නැත. ගොඩනැගිලි 5% ක් ද අනෙකුත් ස්ථාවර වත්කම් 10% ක්ද පිරිවැය මත ක්ෂය කෙරේ.

VI වාර්තාකරන කාලසේදයේ අවසාන දිනට සිටි රු. 10 000 ක ණයගැතියෙක් බුන්වත් වී ඇති බවට අධිකරණ තීන්දුවක් දී ඇති බව 2014 අප්‍රේල් 20 දින දැනගන්නට ලැබී ඇත. ඒ වන විටත් මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුමත කර තිබුණේ නැත.

VII 2013.04.01 දින සිට විකුණන භාණ්ඩ වෙනුවෙන් ගනුදෙනුකරුවන්ට ප්‍රතිඥාභාර නිකුත්කරයි. වර්ෂයකට රු. 200 000 බැගින් ඒ වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදනය කල යුතුය.

VIII අත්පිට ගැණුම් මිල රු. 600 000 ක් වූ වාහනයක් 2013.04.01 දින කල්බදු ක්‍රමයට ලබාගෙන ඇත. පළමු වාරිකය ලෙස රු. 20 000 ක් ඒදිනම ගෙවූ අතර ඉතිරි මුදල අප්‍රේල් මාසයෙන්ම ආරම්භ කර සෑම මසකම අගදී රු. 20 000 බැගින් ගෙවිය යුතුය. මුලු වාරික සංඛ්‍යාව 48 කි. පොලිය සරල මාර්ග ක්‍රමයට බෙදාහැරිය යුතුය. ගෙවූ වාරික පමණක් සටහන් කර ඇත. මෙහි සුන්බුන් අගය රු. 200 000 ක් වන බවත් ජීවකාලය වර්ෂ 5 ක් බවත් තීරණය කර ඇත.

IX වර්ෂයට අදාල අධ්‍යක්ෂක සංවේනන රු. 80 000 ක් විගණන ගාස්තු රු. 70 000 ක් අර්ථසාධක වියදම් රු. 30 000 ක් පරිපාලන වියදම්වල ඇතුළත්ය. 40 000 ක් මූල්‍ය වියදම් සමන්විත වන්නේ බේරුම් කරන ලද ණයකර වෙනුවෙන් වූ පොලී වලින් සහ බැංකු ණය පොලී වලින්ය.

X 2013.04.01 දින ඉඩම රු. 3 500 000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී.

XI වර්ෂය තුල රු. 200 000 ක් වටිනා ප්‍රසාද නිකුතුවක් සංචිත භාවිතයෙන් සිදු කර ඇත. මෙය ගිණුම් ගත කර නැත. තවත් රු. 100 000 ක් පොදු සංචිතයට මාරු කල යුතුය.

XII 2012/2013 වර්ෂයේ ආදායම් බද්ද රු. 350 000 කට එකඟ වී ඇති අතර 2013/2014 වර්ෂය සඳහා ආදායම් බද්ද රු. 280 000 ක් වේ යැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකාරයට

අ. 2014 මාර්තු 31 න් අවසන් වසර සඳහා ආදායම් විස්තරය

ආ. 2014 මාර්තු 31 න් අවසන් වසර සඳහා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශ

ඇ. 2014 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ අදාල අගයන් දක්වන ආකාරය (ලකුණු 20 යි)

02. අ. අමල් පියල් හා සමන් හවුල් ව්‍යාපාරයක යෙදී සිටියහ. 2014 මාර්තු 31 දිනට හවුල් ව්‍යාපාරයේ ශේෂ පිරික්සුම පහත වේ.

විස්තරය	රු.'000'	
	හර	බැර
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	41 200	
යන්ත්‍රෝපකරණ	6 500	
ලී බඩු හා උපකරණ	4 720	
තොගය	16 880	
ණයගැතියෝ	12 300	
බැංකු ශේෂය හා මුදල්	9 060	
ණයහිමියෝ		8 940
2013 අප්‍රේල් 01 දිනට ප්‍රාග්ධන ශේෂ		
අමල්		16 000
පියල්		16 000
සමන්		8 000
2013 අප්‍රේල් 01 දිනට ජංගම ගිණුම්		
අමල්		8 200
පියල්		6 520
සමන්		5 820
බැංකු ණය 2013.04.01 දිනට		1 000
විකුණුම්		55 680
විකුණුම් පිරිවැය	28 640	
වියදම්	6 860	
	126 160	126 160

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ඔබට දී ඇත.

1. පියල් 2014 මාර්තු 31 දින හවුල් ව්‍යාපාරයෙන් විශ්‍රාම ගත්තේය. පැරණි හවුල් ගිවිසුමේ පහත සඳහන් විධිවිධාන සලසා තිබුණි.

- (අ) වර්ෂය මුළුදී තිබූ ශේෂයන් මත ප්‍රාග්ධන ශේෂයන්ට 10% ක වාර්ෂික පොලියක් බැර කළ යුතුය.
  - (ආ) හවුල්කරුවෙකු විශ්‍රාම යාමේදී හෝ පිවිසීමේදී කීර්තිනාමය ව්‍යාපාරයේ වත්කමක් ලෙස නොපෙන්විය යුතු අතර එය ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ගැලපිය යුතුය.
  - (ඇ) අමල්ට හා පියල්ට පිළිවෙලින් රු. 2 000 ක් සහ 3 000 ක් ලෙස මාසික වේතන ගෙවිය යුතු අතර සමන්ට ශුද්ධ ලාභයෙන් 10% ක කොමිස් මුදලක් ගෙවයි.
  - (ඉ) ඉතිරි ලාභය පිළිවෙලින් 5 : 3 : 2 අනුපාතයට බෙදාගත යුතුය.
2. පියල් ගේ විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු අමල් සහ සමන් 3 : 2 අනුපාතයට ලාභාලාභ බෙදාගනිමින් ව්‍යාපාරය කරගෙන යාමටත් පැරණි හවුල් ගිවිසුමේ කොන්දේසි එසේම පවත්වාගැනීමටත් එකඟවිය.
  3. 2014.03.31 දින ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමය රු. 500 000 කට අගයකර ඇත.
  4. විශ්‍රාම යන දිනට පියල්ට රු. 100 000 ක් මුදලින් ගෙවනු ලැබූ අතර ඉතිරි මුදල වර්ෂයකට 15% බැගින් පොලී ගෙවන ණය ගිණුමටකට මාරු කරනු ලැබේ.
  5. පෙර වර්ෂයේදී බොල්ණය සේ සලකා ලියා හරින ලද රු. 200 000 ක ලැබිය යුතු වෙළෙඳ ණයක් මේ වර්ෂය තුළ ලැබී මුදල් පොත හර කර ණයගැති ගිණුමට බැර කර ඇත. වෙනත් සටහනක් තබා නැහැ.
  6. 2014.10.01 දින සිට බැංකු ණය මාසික වාරික 20 න් ආපසු ගෙවිය යුතුය.

අවශ්‍ය වන්නේ

- I. ශුද්ධ ලාභය ගණනය කිරීම
- II. 2014 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
  - හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම
  - හවුල්කරුවන්ගේ ජංගම ගිණුම්
- III. 2014 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය (ලකුණු 10 යි)

ආ. නිර්මල නිෂ්පාදන ආයතනය නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු දෙකකින් (A හා B) සහ එක් සේවා දෙපාර්තමේන්තුවකින් යුක්ත වේ.

ප්‍රාථමික විභජනයෙන් පසු එක් එක් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා වන පොදුකාර්ය පිරිවැය පහත පරිදිවේ.

	සැකසීම රු.	එකලස්කිරීම රු.	තඩන්තු හා අනෙකුත් සේවා රු.
පොදු කාර්ය පිරිවැය	114 000	342 000	24 000

සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ පොදුකාර්ය පිරිවැය සැකසීම හා එකලස්කිරීම් දෙපාර්තමේන්තු අතර පිළිවෙලින් 1 : 3 අනුපාතයට විභජනය කළ යුතුවේ.

සැකසීම දෙපාර්තමේන්තුවේ පොදුකාර්ය පිරිවැය යන්ත්‍ර පැය පදනම මතද එකලස් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවේ පොදුකාර්ය පිරිවැය සෘජු ශ්‍රම පැය පදනම මතද භාණ්ඩ සඳහා අවශෝෂණය කරයි.

වර්තමානයේ ආයතනය “කුඩා” හා “ලොකු” වශයෙන් භාණ්ඩ වර්ග 2 ක් නිෂ්පාදනය කරයි. එම භාණ්ඩ පිළිබඳ අයවැයගත විස්තර මෙසේය.

	කුඩා	ලොකු
සෘජු ද්‍රව්‍ය (ඒකකයකට)	5 kg එකක් රු.20	8kg එකක් රු. 20
සෘජු ශ්‍රමය (ඒකකයකට)	පැය 3 පැයකට රු. 18	පැය 4 පැයකට 20 බැගින්
වැයවන යන්ත්‍ර පැය (ඒකකයකට)	1	3

“කුඩා” භාණ්ඩය A දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ද “ලොකු” භාණ්ඩය B දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ද නිෂ්පාදනය කරයි. “කුඩා” භාණ්ඩයෙන් ඒකක 5 000 ක් ද “ලොකු” භාණ්ඩයෙන් ඒකක 4 000 ක් ද නිපදවීමට සැලසුම් කරන ලදී.

පළමු නිෂ්පාදන වටයට අදාළ වූ කාලච්ඡේදය ආරම්භයේ සෘජු ද්‍රව්‍ය 2 000 kg තිබූ අතර වර්ෂය තුළ 59 000 kg මිලදී ගන්නා ලදී. කුඩා සහ ලොකු සඳහා එකම අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කෙරේ. ‘කුඩා’ සහ ‘ලොකු’ භාණ්ඩ 2 පිළිබඳ සත්‍ය තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	කුඩා	ලොකු
සත්‍ය යන්ත්‍ර පැය	5 200	11 700
සත්‍ය ශ්‍රම පැය	14 900	16 200

අයවැයගත නිෂ්පාදනය සහ සත්‍ය නිෂ්පාදනය සමානය

අවශ්‍ය වන්නේ

1. නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු හා සඳහා පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාත වෙන වෙනම ගණනය කිරීම
2. "කුඩා" හා "ලොකු" භාණ්ඩ වල ඒකක පිරිවැය ගණනය කිරීම (ලකුණු 10 යි)
(මුළු ලකුණු 20 යි)

03. අ. ව්‍යාපාරයක් විසින් භාවිතාකරන අමුද්‍රව්‍ය වර්ගයකට අදාලව පහත සඳහන් තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

වරකට ඇනවුම් කරන ප්‍රමාණය	වර්ෂය තුළ යවන ඇනවුම් සංඛ්‍යාව	ඇනවුම් පිරිවැය	තොග පවත්වාගෙන යාමේ පිරිවැය
1 000	24	19200	1200

තොගයක් ඇනවුම් කල පසු එම තොගය ලැබීමට අවම වශයෙන් සති 5 ක් ගතවන අතර එම කාලය සඳහා අවම වශයෙන් ද්‍රව්‍ය ඒකක 1500 ක් අවශ්‍ය වේ. සාමාන්‍ය පොරොන්තු කාලය සති 08 කි. සෑම අර්ධ වර්ෂයක් අවසානයේදීම කර්මාන්තශාලාව අලුත් වැඩියාවක් සඳහා සති දෙකක් බැගින් වසා තබනු ලැබේ.

පහත සඳහන් ඒවා ගණනය කරන්න.

I ආර්ථික ඇනවුම් ප්‍රමාණය	II උපරිම තොග මට්ටම
III අවම තොග මට්ටම	IV යළි ඇනවුම් මට්ටම
V සාමාන්‍ය තොග මට්ටම (උපරිම හා අවම මට්ටම් මත)	(ලකුණු 05)

ආ. ව්‍යාපාරයක් විසින් බර තැබූ සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමයට තොග නිකුත් කිරීම් මිල කරයි. පහත දැක්වෙන්නේ ද්‍රව්‍ය වර්ගයකට අදාල ගබඩා ලෙජර ගිණුමයි. එය සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 05)

ගබඩා ලෙජර ගිණුම

දිනය	ලැබීම්			නිකුත් කිරීම්			ශේෂය		
	ප්‍රමාණය	මිල	වටිනාකම	ප්‍රමාණය	මිල	වටිනාකම	ප්‍රමාණය	මිල	වටිනාකම
1/2	1 000	20	20 000				1 000	20	20 000
1/5	2 000	23	-----				-----	-----	-----
1/10				1 200	-----	-----	-----	-----	-----
1/15				600	-----	-----	-----	-----	-----
1/20	2 800	25	-----				-----	-----	-----
1/30				1 500	-----	-----	-----	-----	-----

ඉ. සීමාසහිත නර්මදා සමාගමේ යන්ත්‍ර පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

අංකය	මිලදී ගත් දිනය	පිරිවැය	සුන්බුන් අගය	ජීවකාලය (වර්ෂ)
01	2007.10.01	500 000	100 000	05
02	2010.04.01	400 000	100 000	06
03	2011.10.01	800 000	300 000	05
04	2013.10.01	900 000	300 000	06

2013.04.01 දින අංක 02 යන්ත්‍රය රු. 280 000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී.

2013.04.01 දින අංක 03 යන්ත්‍රයේ ඉතිරි ප්‍රයෝජවත් ජීවකාලය වර්ෂ 4 ක් බව තීරණය කරන ලදී.

2013.09.30 දින අංක 02 දරන යන්ත්‍රය රු 300 000 කට විකුණා ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ

2014 මාර්තු 31 න් අවසන් වසර සඳහා පහත සඳහන්

- I. ගිණුම් යන්ත්‍ර
- II. යන්ත්‍ර ඝෂය වෙන් කිරීම් ගිණුම
- III. යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීමේ ගිණුම

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 15)

04. (අ) ලාභ අපේක්ෂා නොකරන සංවිධානයක් වන "උතුරු වසන්තය" සංවිධානය යුද්ධයෙන් අවතැන් වූවන්ට ආධාර ලබාදීමට සහ ආබාධිත රණවිරුවන්ට හා ඔවුන්ගේ පවුල්වල අයට උදව්කිරීම පිණිස සහ නිවාඩු නිකේතනයක් පවත්වාගෙන යාම පිණිස 2012 ජූනි 01 දින ආරම්භ කරන ලදී. පහත සඳහන් තොරතුරු 2013 මාර්තු 31 න් අවසන් මාස 10 සඳහා එහි ගිණුම් පොත්වලින් උපුටාගන්නා ලදී.

	රු. 000
විදේශ රටවලින් ලද මුදල් ආධාර	8 500
දේශීය වශයෙන් ලැබූ මුදල් ආධාර	3 000
භාණ්ඩ වශයෙන් ලැබුණු ආධාර - රෝද පුටු (50 ක්)	2 500
සංගමය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන නිවාඩු නිකේතනයෙහි වාර්ෂික ආදායම	5 000
පරිපාලන වියදම් (80% ක් නිවාඩු නිකේතනය සඳහා)	1 000
නිවාඩු නිකේතනයෙහි ආහාර හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය	1 000
විදුලිය (75% ක් නිවාඩු නිකේතනයට)	80
ණයට මිලට ගත් කෘතීම අවයව (1500 ක්)	1 500
රෝද පුටු බෙදාහැරීමේ වියදම්	40
සේවක වැටුප්	150
මෝටර් රථ පිරිවැයට	1 000

අමතර තොරතුරු

1. ආබාධිතයන් අතර රෝද පුටු 40 ක් බෙදාහරින ලද අතර ඉතිරිය සංවිදානය සතුව ඇත.
2. මෝටර් රථ වර්ෂයට 10% ක් ක්‍ෂය කරනු ලැබේ.

අවශ්‍ය වන්නේ

1. රෝද පුටු ව්‍යාපෘති ගිණුම
2. නිවාඩු නිකේතන ගිණුම
3. 2013.03.31 න් අවසන් මාස 10 සඳහා ආදායම් හා වියදම් ගිණුම (ලකුණු 07)

(ආ) රාජ්‍ය සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත් දසනායක මහතා නිමි ඇඳුම් මිලට ගෙන විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ සඳහා රු. 200 000 ක මුදලක් බැංකු ජංගම ගිණුමක තැන්පත් කර සියළු ගනුදෙනු බැංකු ගිණුම හරහා කරන ලදී.

මාසික කුලිය රු. 8 000 කට ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් ලබාගත් ඔහු රු. 80 000 ක වටිනාකමට පැරණි ත්‍රිරෝද රථයක් ද මිලදී ගනු ලැබීය.

2013.04.01 දින ව්‍යාපාරික කටයුතු ආරම්භ කළ අතර 2014.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත විස්තර උපුටාගෙන ඇත.

ලැබීම්	(රු.)	ගෙවීම්	(රු.)
ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන්	620 000	ඇපයුම්කරුවන්ට	390 000
		විදුලිය	60 000
		ජලය	12 000
		කුලිය	80 000
		ප්‍රවාහන ගාස්තු	15 000

පහත සඳහන් විස්තරය සපයා ඇත.

- (i) 2014.03.31 දිනට ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් තවදුරටත් ලැබිය යුතුව තිබුණ මුදල රු. 180 000 කි.
- (ii) 2014 මාර්තු මාසය සඳහා විදුලිබිලිය රු. 6 500 ගෙවා තිබුණේ 2013 අප්‍රේල් මාසයේදීය.
- (iii) තම දියණියගේ අධ්‍යාපන කටයුතු වෙනුවෙන් දසනායක මහතා කාර්තුවකට රු. 3000 බැගින් ව්‍යාපාරයේ බැංකු ගිණුමෙන් ලබාගෙන ඇත.
- (iv) විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වශයෙන් වර්ෂය තුළදී රු. 800 000 ක් ලැබී එය ද ව්‍යාපාර බැංකු ගිණුමෙහි තැන්පත් කර ඇත. එම මුදලින් රු. 700 000 කට කුඩා ලොරියක් 2013 ඔක්තෝම්බර් 01 දින මිලට ගෙන ඇත.
- (v) විකුණුම් මිලෙන් 25% දල ලාභයක් ලැබෙන පරිදි භාණ්ඩ අලෙවි කරයි. වර්ෂ අවසානයේ තොගයෙහි වටිනාකම රු. 140 000 කට තක්සේරු කර ඇත.
- (vi) ජංගම නොවන වත්කම් වෙනුවෙන් සරලමාර්ග ක්‍රමයට පහත අනුපාතයන්ට අනුව ක්‍ෂය කළ යුතුය. මිලට ගත් වර්ෂයේදී සම්පූර්ණ වර්ෂයටම ක්‍ෂය කරනු ලැබේ.

ත්‍රී විලරය	20% වර්ෂයට	ලොරිය	10% වර්ෂයට
-------------	------------	-------	------------

අවශ්‍ය වන්නේ

I දසනායක මහතාගේ ව්‍යාපාරයෙහි 2014.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය

II 2014.03.31 දිනට දසනායක මහතාගේ ශේෂ පත්‍රය

(ලකුණු 08 යි)

(මුළු ලකුණු 15 යි)

05. අ. මධුගේ ව්‍යාපාරයෙහි 2011 ජනවාරි මස 01 දින ණයගැති ලෙජරයෙහි පහත ශේෂ පැවතුනි.

	රු.
අමල්	10 000
සුපුන්	15 000
කාන්ති	12 000
පාලිත	8 000
	45 000

ජනවාරි මස පිලියෙල කරන ලද මූලික පොත් කීපයක සාරාංශ පහත පරිදි වේ.

විකුණුම් ජ'නලය

විස්තරය	වටිනාකම (රු.)
අමල්	50 000
සුපුන්	40 000
කාන්ති	25 000
	115 000

පොදු ජ'නලය

විස්තරය	හර	බැර
ආපසු එවුම් ගිණුම හර	5 000	
අමල්ගේ ගිණුම (අමල් භාණ්ඩ ආපසු එවීම)		5 000
බොල් ණය ගිණුම හර	2 000	
කාන්ති (කාන්තිගෙන් ලැබිය යුතු ණය බොල් ණය ලෙස කපා හරින ලදී)		2 000

ලැබීම් ජ'නලය

විස්තරය	මුදල	විශ්ලේෂණ තීරු		
		විකුණුම්	ණය ගැතියෝ	විවිධ ලැබීම්
විකුණුම්	20 000	20 000	-	-
අමල්	10 000	-	10 000	
සුපුන්	5 000	-	5 000	
විකුණුම්	15 000	5 000	-	
ලද ගෙවල් කුලී	18 000	-	-	18 000
කාන්ති	12 000	-	12 000	
අමල්	7 000	-	7 000	
ලද පොලිය	6 000	-	-	6 000
ජීවක	4 000	-	4 000	
ජනනී	50 000	-	50 000	
පාලිත	6 000	-	6 000	
	153 000	35 000	94 000	24 000

පහත අතිරේක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

I. ව්‍යාපාරයක් පාවිච්චි කර ඉවත් කරන ලද ලී බඩු ණයට විකිණීම නිසා ජනනීගෙන් ලද මුදල ද වෙළෙඳ ණයගැතියන්ගෙන් ලැබීම ලෙස දක්වා ඇත.

II. අමල්ගෙන් ණයට භාණ්ඩ ලබාගැනීමක්ද මෙම මාසය තුළ සිදු වූ නිසා ඔහුගෙන් ලැබිය යුතු රු. 5000 ක් ඔහුට ගෙවිය යුතු මුදලකට හිලවී කිරීමට තීරණය කර ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ

1. ණයගැති ලෙජරය සහ ණයගැති ශේෂ ලැයිස්තුව

2. පොදු ලෙජරයෙහි ණයගැති පාලන ගිණුම සහ විකුණුම් ගිණුම

(ලකුණු 08)

(ආ) අමුදුරු ව්‍යාපාරයේ 2013 බැංකු ජංගම ගිණුමට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

2013 මාර්තු මස බැංකු සැසඳුම් විස්තරය

බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව අයිරාව			4 225
+ ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්	25213	1 000	
	25200	3 500	4 500
			8 725
- උපලබ්ධි නොවූ තැන්පතු	452364	2 000	
	862345	3 300	
	656157	1 200	6 500
සංශෝධිත බැංකු ශේෂය (හර)			2 225

2013 අප්‍රේල් මාසයේ මුළු චෙක්පත් තැන්පතු වල එකතුව රු. 23 000 කි. අප්‍රේල් මාසයේ මුළු චෙක්පත් නිකුත් කිරීම් වල එකතුව රු. 16 000 විය.

මාර්තු මාසයේ නිකුත් කළ චෙක්පත් වලින් චෙක්පත් අංක 25213 පමණක් අප්‍රේල් මාසය තුළදී ගෙවීමට ඉදිරිපත් වී ඇත. මීට අමතරව අප්‍රේල් මාසයේ නිකුත් කළ චෙක්පත් වලින් රු. 6 500 ක් වටිනා චෙක්පත් 2013 මැයි මාසයේ ඉදිරිපත් වී ඇත. මාර්තු මාසයේ උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත් වලින් 862345 සහ 452364 යන චෙක්පත් අප්‍රේල් 30 වන දින වන විට උපලබ්ධි වී ඇත. අප්‍රේල් මාසයේ තැන්පත් කළ කල අංක 472365 දරණ රු. 2 800 ක චෙක්පත ද අප්‍රේල් මාසය තුළ උපලබ්ධි වී නැත.

අප්‍රේල් මාසයේ බැංකුව අයකළ බැංකු ගාස්තු රු. 2000 ක් සහ චෙක්පත් ගාස්තු රු. 400 ක් බැංකු ගිණුමේ සටහන් කර නැත.

ගනුදෙනුකරුවෙක් රු. 3 200 ක් බැංකුවට සෘජුවම ඒවා ඇත. මේවා ව්‍යාපාරයේ බැංකු ගිණුමේ වාර්තාකර නැත.

ස්ථාවර නියෝග ලබා දී තිබූ රක්ෂණ වාරිකය රු. 1 500 ක් බැංකුව විසින් අප්‍රේල් මාසය තුළදී හරකර ඇත. මෙයද ව්‍යාපාරය විසින් බැංකු ගිණුමේ වාර්තා කර නැත.

අවශ්‍ය වන්නේ

I සංශෝධිත බැංකු ගිණුම

II. අප්‍රේල් මාසය සඳහා බැංකු සැසඳුම් විස්තරය

(ලකුණු 07)

(මුළු ලකුණු 15)

06. (අ) සීමිත ජයලතා සමාගමෙහි 2014/2014 වර්ෂයට අදාළ ආදායම් ප්‍රකාශය හා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය පහත වේ.

ආදායම් ප්‍රකාශය		රු.'000'
ගැනුම්		57 000
(-) විකුණුම් පිරිවැය		(44 200)
දළ ලාභය		12 800
වෙනත් ආදායම්		500
		13 300
බෙදාහැරීමේ වියදම්	1 760	
පරිපාලන වියදම්	3 840	
මූල්‍ය වියදම්	270	(5 870)
බදු වලට පෙර ශුද්ධ ලාභය		7 430
(-) ආදායම් බදු		(2 500)
කාලච්ඡේදයෙහි ශුද්ධ ලාභය		4 930

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	ප්‍රත්‍යගණන සංචිතය	'000' රුදවාගත් ලාභ
2013.04.01	20 000	1 120	17 240
කොටස් නිකුතුව	4 400		
ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය	-	880	
වර්ෂයෙහි ලාභය	-	-	4 930
ගෙවූ ලාභාංශ	-	-	(3 000)
2013.03.31 ශේෂය	24 400	2 000	19 170

පහත අතිරේක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

I. පහත දැක්වෙන්නේ 2013.04.01 සහ 2014.03.31 දිනට ඇති වත්කම් සහ වගකීම්වලට අදාළ අගයන්වේ.

	2014.03.31	2013.03.31	වගකීම්	2014.03.31	2013.03.31
ජංගම වත්කම් (මුදල් හැර)	4 538	4 814	බැංකු ණය	5 700	6 800
			උපචිත වියදම්	-	128
			ගෙවිය යුතු බදු	900	400
			වෙනත් ජංගම වගකීම්	2 050	1 794

- II. වෙනත් ආදායම් තුළ මෝටර් රථ විකිණීමේ ලාභය රු. 400 000 ක් අන්තර්ගත වන අතර වසරේ ක්ෂයවීම් රු. 640 000 ක් පරිපාලන වියදම් තුළ අන්තර්ගත වේ. විකුණන ලද මෝටර් රථයේ විකුණූ දිනට ධාරණ අගය රු. 1 200 000 ක් විය.
- III. මූල්‍ය වියදම් තුළ බැංකු ණය සඳහා වර්ෂයට අදාළ පොලිය පමණක් අන්තර්ගත වේ.

අවශ්‍ය වන්නේ

2013/2014 වර්ෂයට අදාළව මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහයන් දක්වන්න. (මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වකු ක්‍රමය භාවිතා කරන්න) (ලකුණු 09 යි)

(ආ) සීමිත ජයසුමන සමාගමෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන විශ්ලේෂණය කර පහත ගිණුම්කරණ අනුපාත සකස් කර ඇත.

	2013.03.31	2012.03.31
ජංගම අනුපාතය	5.36 : 1	4.32 : 1
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය	2 : 1	0.25 : 1
තොග රැඳවුම් කාලය	දින 20	දින 29
ණය අනුපාතය	0.48	0.69
පොලී ආවරණ අනුපාතය	වාර 4	වාර 3
දළ ලාභ අනුපාතය	25%	20%

අවශ්‍ය වන්නේ

ඉදිරිපත් කර ඇති අනුපාත ඇසුරෙන් සීමිත ජයසුමන සමාගමෙහි පහත සඳහන් තත්වයන් පිළිබඳ ඇගයීමක් කරන්න. මෙහිදී 2012/2013 වර්ෂය 2011/2012 වර්ෂ සමඟ සසඳමින් පිළිතුර ඉදිරිපත් කරන්න.

- I. ද්‍රවශීලතාවය   II. මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය   III. ලාභදායීත්වය (ලකුණු 06 යි)
- (මුළු ලකුණු 15 යි)

07. සීමිත නදීෂාන් සමාගම ආයෝජන ව්‍යාපෘතියක් පිළිබඳව සලකා බලමින් සිටී. මූලික ආයෝජනය රු. 800 000 කි. මෙයින් රු. 200 000 ක් 15% පොලියට බැංකුවකින් ලබාගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ව්‍යාපෘතියේ ජීවකාලය වර්ෂ 04 ක් වන අතර එහිදී සුන්බුන් අගය රු. 200 000 කි. '0' වර්ෂයේදී යෙදිය යුතු කාරක ප්‍රාග්ධනය 50 000 කි. පහත සඳහන් තොරතුරුද සපයා ඇත.

	1	2	3	4
මෙහෙයුම් මුදල් ප්‍රවාහ	80 000	126 000	500 000	250 000
14% වට්ටම් සාධකය	0.8772	0.7695	0.6750	0.5921

බදු අනුපාතය 20% කි. සෑම වර්ෂයකම ආදායම් බද්ධ ඊළඟ වර්ෂයේදී ගෙවයි. තුන්වන වර්ෂයේ බද්ද සහ 4 වන වර්ෂයේ බද්ද යන දෙකම 4 වන වර්ෂය අගදී ගෙවයි. අවම වශයෙන් වර්ෂ තුනක් තුළදීවත් මූලික ආයෝජනය ආවරණය කර ගැනීමට ආයතනය අපේක්ෂා කරයි.

අවශ්‍ය වන්නේ

- I. මුදල් ප්‍රවාහයන් ඇස්තමේන්තු කිරීම
 II. පිලිගෙවීම් කාලය අනුව එම ව්‍යාපෘතිය තෝරාගත යුතුද යන්න තීරණය කිරීම
 III. ශුද්ධ වර්තමාන අගය ගණනය කිරීම සහ ශුද්ධ වර්ථමාන අගය මත ආයෝජන ව්‍යාපෘතිය පිළිගත යුතුද? නැද්ද නිගමනය කිරීම (ලකුණු 08 යි)

(ආ) ව්‍යාපාරයක් විසින් භාණ්ඩ ඒකක 2 000 ක් නිෂ්පාදනය කරන විට ඒකකයක පිරිවැය රු. 50 කි. නිෂ්පාදනය 25% ක් වැඩි කරන විට ඒකකයක පිරිවැය 10% න් අඩු වේ. ඒකකයක විකුණුම් මිල රු. 50 කි.

අවශ්‍ය වන්නේ

- I ස්ථාවර පිරිවැය ගණනය කිරීම
 II සමපේද ලක්ෂ්‍ය ගණනය කිරීම (ඒකක සංඛ්‍යාව)
 III රු. 100 000 ක ලාභයක් ලැබීම සඳහා අවශ්‍ය විකුණුම් ගණනය කිරීම
 IV ස්ථාවර පිරිවැය රු. 40 000 න් වැඩිකර ධාරිතාවය වැඩිකලේ නම් අලාභ නොලැබීමට අවශ්‍ය විකුණුම් වටිනාකම ගණනය කිරීම
 V මුළු විකුණුම් රු. 500 000 කදී ආරක්ෂිත ආන්තික ගණනය කිරීම (ලකුණු 07 යි)
- (මුළු ලකුණු 15)